

Talousarvioraami v. 2027

KHALL 11.08.2026

157/02.02.00/2026

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Haapajärven kaupungin hallintosäännön 51 §:n mukaan talousarvion ja taloussuunnitelman suunnitteluohjeet ja laadintaohjeet hyväksyy kaupunginhallitus.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Haapajärvellä on kumulatiivista alijäämää vuoden 2025 taseessa 1 621 067,73 euroa.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloushoidossa on noudatettava talousarviota.

Vuoden 2027 talousarvioraamin laskennassa on käytetty pohjatietoina vuoden 2025 tilinpäätöstä, vuoden 2026 toteutumaa alkuvuodelta. Raami on laskettu ulkoisten kulujen mukaisesti.

Toimintamenoissa on huomioitu palkkakustannusten nousu 2,35 % siten, että korotus on laskettu 2,4 %:na sekä alkamaan 1.1.2027. Näin menetellen pyritään hallitsemaan epävarmuutta keskustason kesken olevista neuvotteluista, mistä johtuen kaikkia tulevia palkkavaikutuksia ei välttämättä voida ennakoida talousarvion laadintavaiheessa.

Verotulojen ja valtionosuuksien määrä on ennakoitu perustuen Kuntaliiton kesäkuussa julkaistuihin ennusteisiin. Tämän hetken ennusteiden perusteella vuoden 2027 käyttötalous määrärahat tullevat supistumaan verrattuna kuluvaan vuoteen. Raamissa ei myöskään voida vielä huomioida valtion talousarvioneuvottelujen tuloksena mahdollisesti tulevia leikkauksia valtionosuuksiin. Nämä muutokset huomioidaan talousarvion laadinnan aikana täsmäyttämällä valtionosuuksien ennakoitua määrää syksyn 2026 aikana saatavien tarkentuvien teitojen perusteella.

Talousarvioraamissa 2027 toimintatuotot (minimi) on arvioitu varovaisuuden periaatetta noudattaen kuluvaan vuoden tuottojen pohjalta olevan 4 600 000 euroa. Toimintakulut (maksimi) on arvioitu mekaanisesti päävastuualueiden kokojen suhteessa sopeuttaen niiden määrä arvioituihin toimintatuottoihin, verotuloihin, valtionosuuksiin sekä sijoitustuottoihin ja poistoihin. Sijoitustuotoissa ja kuluissa on huomioitu sekä lainanhoidosta aiheutuvat korot että sijoitusten tuotot. Sekä toimintakulut että toimintatuotot jaetaan päävastuualueille niiden prosentuaalisen osuuden mukaisesti.

Kullekin päävastuualueelle on raamiin määritelty toimintatuottoihin minimi ja toimintakuluihin maksimi. Kunkin päävastuualueen johtaja vastaa oman päävastuualueensa talousarvion laatimisesta siten, että saavutetaan vähintään tavoitteena oleva tulos.

Liitteenä on talousarvioraami vuodelle 2027 koko kaupungin tasolla sekä päävastuualueittain käyttötalouden osalta. Liitteenä myös talousarvion laadintaohjeet.

Valmistelija/lisätietoja: Marianne Ahmaoja puh. 044 4456 132

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa talousarvion 2027 laadinnan pohjaksi liitteenä olevat ohjeet sekä liitteen mukaisen raamin.

Päätös